VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

Seinille on helppo tehdä korvat, mutta mistä saataisiin aivot niiden väliin?

PÄHKINÄ

SUDOKU

Taso: Helppo

			9		3		1	
8				4				
4	3		6		1	2	8	
1	4		8	6	9	7		
5								8
		8	5	3	7		9	1
	8	1	4		6		3	9
				9				2
	5		3		8			

Sudoku-tehtävän 391 ratkaisu.

3	8	6	4	7	1	5	2	9
2	1	9	3	5	8	4	6	7
7	4	5	6	9	2	8	1	3
8	6	7	2	3	9	1	4	5
1	5	2	7	8	4	3	9	6
4	9	3	1	6	5	2	7	8
5	2	8	9	1	6	7	3	4
9	3	4	8	2	7	6	5	1
6	7	1	5	4	3	9	8	2

Tehtävä numero 392.

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

S	E	K	A	M	E	L	S	K	A	T				T	E	K	S	T	A	A	J	A
O	M	A	K	O	T	I	T	A	L	O				I	D	E	A		L	A	O	S
K	O	U	K	K	U	L	E	U	A	T				K	A	R	V	A	I	S	E	T
K	A	H	A	K	O	I	N	N	I	T				A	M	M	E		M	I	N	I
A	L	U	S	A	S	T	I	A		U	T	O	P	I	A	T		A	T	T	E		S	
	L		E		A	H	T	I	S	A	A	R	I		L	A	E	T		O	N	T	U	A
L	I	S	T	A	T			S			P	A	S	K	O		S		K	U	O	H	U	A
O		O		I		P	U	U	S	A	A	V	I		K	A	P	T	A	H		E		V
R	A	H	A	N	K	E	R	U	U		H	I	N	K	A	L	O		L	U	K	E	M	A
U	L	O	K	E		T	A	S	O	I	T	E			S	K	O	D	A		O	L	U	T
	K		A	S	K	O	T		J		U	N	T	O		U			A		P		I	
L	A	S	S	O		K	A	P	E	I	N		E	L	E	L	Y		P	U	U	S	S	A
A	J	O	I	S	S	A		I	L	S	E		L	O	R	I	S	T	A		T	U	T	U
V	A	P	A	A		L	I	S	U	K	E		A	T	O	M	I		J	O	U	K	O	T
O	T	A	T	T	A	A		A	S	U	T	U	T		S	A	T	A	A		S	A	T	O

STINA HAASO

"Sitruunapuut viihtyvät ruukuissa lämpimällä kalliolla yhtä hyvin kuin Mose-kissa", kertoo kirjailija Märy Kuusisto.

Ananaskirsikkaa kotipuutarhassa

Ananaskirsikan eli karviaiskoison viljely ei ole yhtään sen vaikeampaa kuin tomaatin, vakuuttaa **Mary Kuusisto**. Taimi kasvatetaan siemenestä samoin kuin tomaatti.

"Siemenet kylvetään keväällä ja esikasvatetaan. Annan karviaiskoison kasvaa pensaana, en leikkaa sitä."

Satoa voi odotella loppukesästä. Jos haluaa maistella tuotoksia aiemmin, kannattaa valita mansikkakoiso, joka tuottaa satoa jo heinäkuussa.

"Karviaiskoiso ei ole kylmänarka, mutta ei se kestä pakkastakaan. Jos pihalla on kasvihuone tai käytössä lasitettu parveke, satokautta voi pidentää."

Jos kasvi on sijoitettu lasitetulle parvekkeelle, pölytyksestä täytyy huolehtia joko itse tai antaa pörriäisille mahdollisuus päästä paikalle.

"Siveltimellä tai pumpulipuikolla pölytys onnistuukäsinkin."

STINA HAASO

Ruukuista rönsyilee syötävää

Tavallisten kasvien viljely on Mary Kuusistolle pakkopullaa. Konkari soisi kotimaisen tuotannon rohkaistuvan eksoottisiin kokeiluihin.

TAMMISAARI (MT)
Viidakkokurkut ja korila kurottelevat kohti mäntyjen latvuksia. Suurissa ruukuissa kallion laella kasvavat niin ananaskirsikat kuin sitruunapuut.

"Tavalliset kasvit eivät minua kiehdo. Ne minä osaan jo. Aina pitää olla jotain uutta", pohtii kirjailija, viljelijä **Mary Kuusisto**, jonka eksoottinen puutarha kukoistaa Tammisaaren Pargasin kylällä.

Ystävät ovat nimenneet paikan Viidakkokurkkujen kallioksi – ja sellainen se ehdottomasti on. Joka puolella on ruukkuja, joissa rehottavat mitä yllättävimmät kasvit. Yhteistä niille on lähes poikkeuksetta se, että kaikki tuottavat syötävää.

"Pelkät koristekasvit eivät minua niin innosta. Usein syötäväkin on kaunista."

Tomaatti ja kurkku – tylsää!

Kuusisto ihmettelee suomalaisen puutarhatuotannon yksipuolisuutta.

"Ihan kuin olisi olemassa joku näkymätön laki. Että mitä saa kasvattaa ja mitä ei. Ei ole olemassa eksoottisia kasveja. Mitä tahansa voi kokeilla. Samalla tavalla aikoinaan tänne ovat tulleet niin peruna, tomaatti kuin kurkku."

"Minusta on suoranainen ihme, että tomaatti ja kurkku ovat niin suosittuja. Niitä ajatellaan suomalaisina, mutta eivät ne ole yhtään suomalaisempia, helpompia kasvattaa tai säilyvämpiä kuin moni muu eksoottisena pidetty kasvi."

Laajamittaiseen tuotantoon pitäisi Kuusiston mielestä lisätä kipin kapin esimerkiksi ananaskirsikka ja mansikkakoiso, joita suotuisissa oloissa voi kasvattaa jopa taivasalla. Viidakkokurkku ja jääruoho kelpaisivat heti ravintoloiden keittiöille.

"Eivät ihmiset enää tyydy siihen, että kaupan valikoimissa on muutamaa sorttia. Toki eksoottisten kasvien taimet pitää esikasvattaa, mutta niin esikasvatetaan tomaattien ja kurkkujenkin taimet."

"Turhat ennakkoluulot pitää hylätä. Uskon, että kauppa kiinnostuu kotimaisista hedelmistä, kasviksista ja vihanneksista, jos joku rohkenee niitä tarjota. Tulevaisuus on erikoistuotannossa."

"Viidakkokurkku kiipeää esimerkiksi puun runkoa pitkin ja kasvattaa parisenttisiä kurkkuja. Todella maukkaita ja raikkaita", esittelee Mary Kuusisto.

Viikunapuu tuottaa satoa myös Suomessa, vaikka moni ei sitä usko.

Siemenessä piilee taika

Mary Kuusiston kiinnostus eksoottisiin kasveihin heräsi varhain.

"Minulla on ollut lapsesta asti synnynnäinen tarve kasvattaa kaikkea. Aina, kun sain jonkin eksoottisen hedelmän käsiini, maistoin sitä ja sitten aloin kaivella sen sisustaa löytääkseni siemeniä."

Koska Kuusistolla oli miehensä kanssa oma kauppapuutarha ja kukkakauppa reilut 25 vuotta, kaikenlaisille kokeiluille on aina ollut mahdollisuus.

"Olen noin 40 vuotta viljellyt puutarhakasveja ammatikseni. Vieläkin saan suurta nautintoa kasvun ihmeen seuraamisesta. Parhaita hetkiä ovat ne, kun saan jonkun uuden kasvin tuottamaan satoa."

"Elämän suurin taika piilee siemenessä. Kasvi on itsessään voima. Jos sitä hiukan auttaa, ihminen voi kuvitella olevansa osa luomisprosessia."

Kuusisto myy eksoottisia puutarhakasveja pienessä mittakaavassa torilla ja sopimuksen mukaan myös kotoa.

"Eihän sitä ilmankaan osaa olla."

Sitruuna rakastettuna

Vaikka Kuusisto kokeilee kaiken aikaa uutta, kestosuosikeilla on oma paikkansa eksoottisessa puutarhassa.

"Ananaskirsikoita tietenkin, jääruohosalaattia, viidakkokurkkuja ja kiwanoita. Passion ja papaija ovat minun lemmikkini. Ja sitruunapuita olen aina rakastanut."

Puutarhan olennainen osa ovat kautta aikojen olleet myös persikka- ja aprikoosipuut.

"Kuulin lapsena, että jossain Espoossa oli talvipuutarha, jossa kasvoi persikoita. Tilasin sitten aikuisena kymmenen tainta. Sen jälkeen meillä on aina ollut itse kasvatettua persikkaa."

STINA HAASO
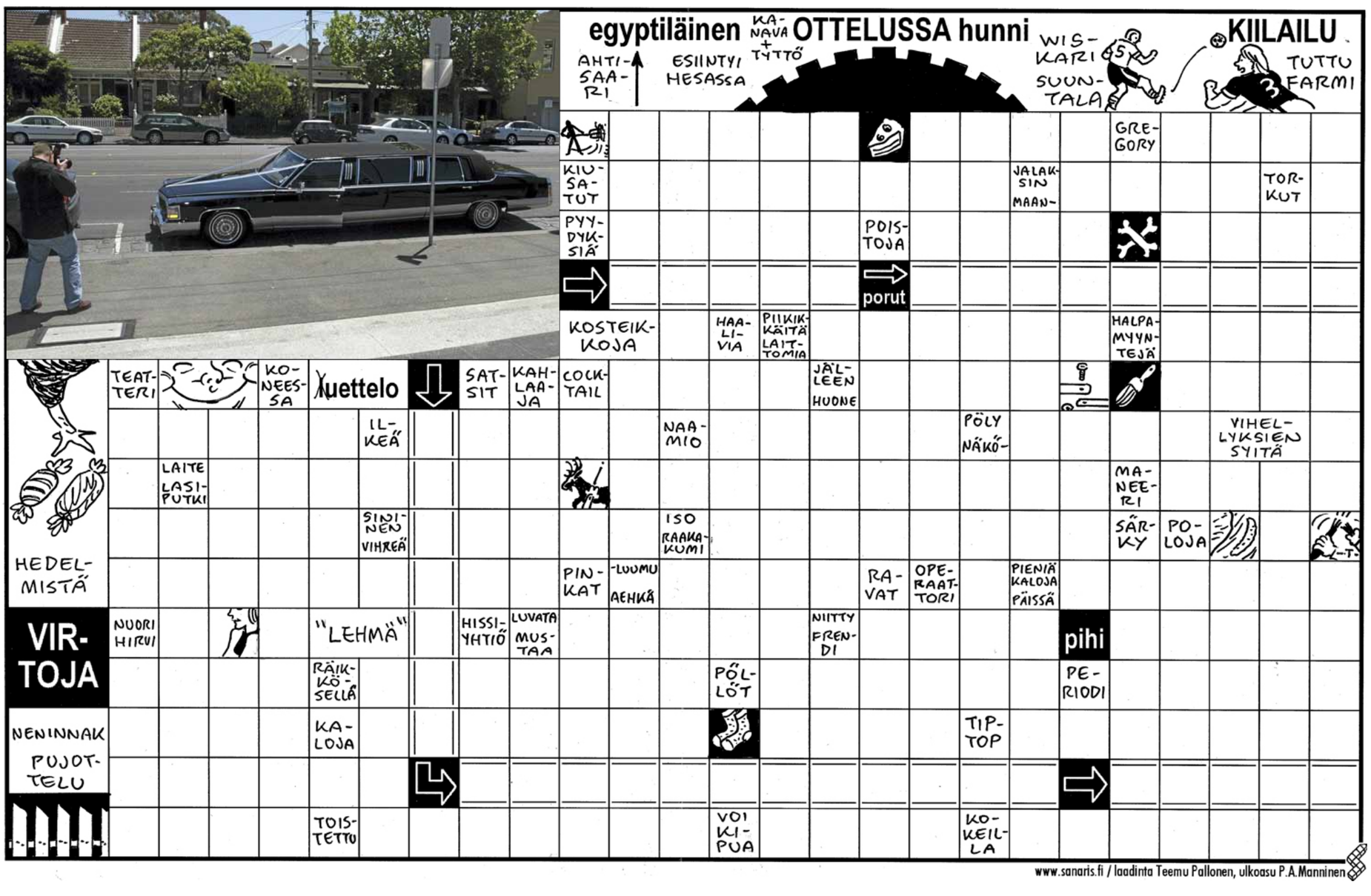
Lisää eksoottisten kasvien saloista voi lukea Mary Kuusiston kirjasta Pihalla kasvaa pepino, Kirjapaja.